

Tierps kommun
medborgarservice@tierp.se

2022-10-24

1 (16)

Dnr 2022:6912

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Hög-
bergsskolan i Tierps kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Högbergsskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men lämnar framtidsytande kommentarer.

Beslut

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Högbergsskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tar fram och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att skolan ger kvinnor och män lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt utan att begränsas av normer kring vad som anses vara kvinnligt eller manligt.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2023-06-30** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierat utvecklingsområde och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr. 2022:6912) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömning

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation men utvecklingsområden finns.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är att rektorn systematiskt följer upp och analyserar hur verksamheten fungerar i förhållande till nationella mål samt utifrån analysen vidtar åtgärder för att utveckla verksamheten. Rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande som syftar till att förbättra undervisningen. Dock är rektorns arbete kring att skapa en skola där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsarbete begränsat.

Motivering

Rektorn följer upp, analyserar och utvecklar verksamheten systematiskt

Granskningen visar att rektorn har ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp och analysera hur verksamheten fungerar. Av granskningen framkommer att rektorn skapar sig en god nulägesbild av skolans verksamhet genom att följa upp och utvärdera kunskapsresultat och trygghetsresultat med flera olika underlag och metoder. Som underlag för uppföljning av kunskapsresultat används exempelvis betygsresultat i alla ämnen, resultat från nationella prov och genomströmning. Resultaten kopplas sedan ihop med undervisningens genomförande och förutsättningar. Rektorn får en bred bild av undervisningens genomförande och förutsättningar genom lektionsbesök, kursutvärderingar och dialoger med lärare i bland annat medarbetarsamtal och vid olika forum. Rektorn fångar även upp elevers upplevelse av undervisningen genom elevrådet. Resultat för trygghet och studiero följer rektorn bland annat upp genom elevenkäter, elevråd och i kontinuerliga dialoger med elevhälsoteam och lärare. Även anmälningar om kränkande behandling och närvaron ligger till grund för uppföljning av tryggheten på skolan.

Genom att rektorn har en bred uppföljning har rektorn också ett bra underlag att utgå ifrån i sin analys av vad som orsakar olika resultat. Rektorn gör jämförelser mellan olika resultat och tillsammans med lärarna analyseras resultaten både i arbetslagen och individuellt för varje lärare. Bland annat har rektorn initierat individuellt systematiskt kvalitetsarbete där varje lärare analyserar resultaten i sitt ämne och tillsammans med rektorn hittar de faktorer som har gett goda resultat och vad som har varit ett hinder för goda resultat. Även skolans elevhälsa är med och utvärderar och analyserar olika resultat.

Av granskningen framkommer vidare att rektorn planerar och genomför behovsanpassade utvecklingsinsatser utifrån vad som framkommit i uppföljningar och analyser.

Bland annat har rektorn fattat beslut om insatser för att höja skolnärvaron i vissa kurser då rektorn kan se att det finns en tydlig koppling mellan elevernas skolnärvaro och deras måluppfyllelse i kurserna, där elever med hög närvaro lyckas bättre än elever med låg närvaro. Andra insatser har även genomförts under en lägre tid för att fler elever på yrkesprogram ska nå målen. Utifrån identifierat behov har rektorn fördelat om resurser för att möjliggöra genomförandet av insatserna. Bland annat har en omfördelning av tid skett i treårsplanerna för yrkesprogrammen så att mer tid läggs på gymnasiegemensamma ämnen och ett två-lärarsystem har införts på kurser i engelska och matematik. Rektorn har även tillsatt en speciallärare till studion dit elever som vill och behöver stöd kan gå för att få hjälp. I intervju med rektorn framgår att skolans värdegrundsarbete, där trygghet ingår, tydligt kopplas samman med elevernas möjlighet att nå målen. Rektorn har även beslutat om insatser för ökad trygghet utifrån vad som framkommit i analysen av trygghetsresultat, vilket går att läsa mer om under området för trygghet och studiero längre fram i beslutet. De insatser som rektorn har beslutat om följer rektorn sedan kontinuerligt upp utifrån elevers resultat eller i pedagogiska forum, arbetslag och under elevhälsomöten. Rektorns systematiska kvalitetsarbete finns tydligt dokumenterat och tillgängligt för all personal i ett digitalt system och lärare säger i intervju att skolans systematiska kvalitetsarbete har blivit mycket tydligare för dem nu jämfört med tidigare.

Rektorn ger svag ledning av skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn ger en svag ledning för ett strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Även om rektorn i sin uppföljning har fokus på könsskillnader genom att göra jämförelser och konstatera skillnader som sedan diskuteras i arbetslag och i elevhälsomöten, så ligger rektorns förklaringar till bakomliggande orsaker till skillnaderna mer på individnivå eller på en generell samhällsnivå. De insatser rektorn beslutat om har svag koppling till ett strategiskt jämställdhetsarbete. Insatser som görs är på individnivå för en generellt ökad måluppfyllelse och det saknas specifika insatser för ett jämställdhetsarbete. Det gör att rektorn inte kan följa upp skolans jämställdhetsarbete specifikt och rektorn kan därmed inte se effekterna av ett jämställdhetsarbete. Det framkommer inte heller att lärare får någon särskild kompetensutveckling om vad jämställdhet innebär. Det finns inslag av jämställdhetsarbete i undervisningen men det arbetet sker mer utifrån vad enskilda lärare planerar eller fångar upp snarare än att rektorn har tagit fram en gemensam strategi för hur jämställdhetsarbetet kan tas upp i undervisningen. I intervjuer framgår att jämställdhetsarbetet är otydligt för lärare och elevhälsa och rektorn lyfter själv att skolan behöver organisera och hitta former för att diskutera jämställdhetsarbetet så att lärarna får rätt förutsättningar för det. Av granskningen framgår vidare att i de observerade lektionerna fanns ett mönster av att elever placerade sig i klassrummet utifrån kön.

Eftersom skolan saknar ett samlat jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet så bedömer Skolinspektionen att ett sådant arbete behöver utvecklas. Detta beskrivs vidare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorn leder och organiserar lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn på ett tydligt sätt leder och organiserar det pedagogiska arbetet samt ger lärarna förutsättningar till kollegialt samarbete. Av granskningen framgår att det på skolan finns goda möjligheter för lärarna att samverka med varandra kring pedagogiska frågor. På skolan finns en välkänd mötesstruktur där personalen regelbundet möts bland annat i ämneslagsmöten, arbetslagsmöten, pedagogiskt forum, olika elevhälsomöten och arbetsplatsträffar där rektorn deltar. I intervjuer med lärarna framgår att det är tydligt för lärarna vilka som leder de olika forumen samt vilket syfte och innehåll som dessa forum har. Utöver de interna forum som finns på skolan har rektorn även organiserat så att lärare kan möta flera olika professioner utanför skolan som främjar skolans kunskapsuppdrag exempelvis branschorganisationer, teknik-college eller högskola. I sitt uppföljningsarbete har rektorn sett att det kollegiala lärandet har gett avtryck i utbildningen, bland annat har lärare arbetat ämnesintegrerat kring hållbarhet i olika projekt som gett elever en djupare förståelse för hur allt hänger ihop.

Av granskningen framgår vidare att rutiner, förhållnings- och arbetssätt är tydliga och välkända för all personal. I intervjuer med lärare och elevhälsa framgår att rektorn informerar om vad som gäller via ett digitalt system där alla planer och dokument finns samlade och tillgängliga för all personal. Rektorn informerar även vad som ska gälla på skolan under arbetsplatsträffar och under uppstartsmöten vid terminsstart. Rektorn har dessutom goda rutiner för att introducera nya lärare där alla nyanställda får en mentor och en introduktion med närmsta chef.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tar fram och genomför ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att skolan ger kvinnor och män lika stora möjligheter att utvecklas så långt som möjligt utan att begränsas av normer kring vad som anses vara kvinnligt eller manligt.

Granskningen visar att rektorn ger en svag ledning för ett strategiskt jämställdhetsarbete där utbildningen genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Skolan har ett ansvar

för att motverka stereotypa uppfattningar av vad som anses vara kvinnligt och manligt som begränsar elevernas lärande, val och personliga utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn följer upp och analyserar på vilket sätt och i vilken utsträckning som jämställdhetsarbetet genomsyrar utbildningen, för att därigenom kunna säkerställa och utveckla ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan så att eleverna genom utbildningen utvecklar en förståelse för hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter.

Det behöver finnas en medvetenhet bland både personal och elever om hur kvinnor och män bemöts i skolan eller under arbetsplatsförlagt lärande. För att eleverna ska kunna skapa sig en förståelse behöver de utveckla sin förmåga att kritiskt granska könsmönster och hur de kan begränsa människors livsval och livsvillkor. Förslagsvis kan arbetet inledas med att rektorn undersöker vilka förväntningar och krav som ställs på kvinnor och män samt hur kvinnor och män bemöts, ges inflytande, bedöms och ges lärarstöd i undervisningen men även vid arbetsplatsförlagt lärande. En utgångspunkt kan vara att undervisningens innehåll, arbetsformer och läromedel följs upp på ett sådant sätt att könsmönster uppmärksammas. En annan utgångspunkt kan vara att ta reda på om, när och hur eleverna får möjlighet att diskutera könsroller och könsnormer. Ytterligare ett sätt kan vara att undersöka vilka jargonger som finns vid arbetsplatser som tar emot eleverna vid arbetsplatsförlagt lärande.

Utifrån vad uppföljningen och analysen av densamma visar kan rektorn fatta beslut om åtgärder som bidrar till elevernas möjligheter att lära och utvecklas oavsett könstillhörighet. Genom att rektorn tar fram specifika insatser för jämställdhetsarbete kan rektorn följa upp och se effekten av skolans jämställdhetsarbete.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Skolinspektionens bedömning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen är varierad, målfokuserad och innehåller ett aktivt lärarstöd. Skolan arbetar aktivt med insatser för att motivera och stimulera eleverna i undervisningen, att anpassa undervisningen utifrån varje enskild elevs förutsättningar och behov, samt att göra eleverna delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande.

Motivering

Undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen som lärarna bedriver är varierad med olika typer av uppgifter och aktiviteter som syftar till att stimulera elevernas lärande. Det gör lärare bland annat genom att läsa av elevernas dagsform och anpassa arbetssätt och arbetsformer så det finns en variation mellan teoretiska och praktiska moment eller att eleverna arbetar i grupp eller enskilt. Lärare har också ett kollegialt utbyte av idéer kring hur de kan variera sin undervisning. Vidare visar granskningen att lärarna har olika strategier för att ge eleverna ett aktivt lärarstöd. Genom att aktivt röra sig i klassrummet upptäcker lärare om elever inte arbetar och kan hjälpa dem att komma igång genom att prata med eleven om hur det går och varför, eller genom att ställa frågor som vägleder eleven vidare. Stöd ges också i form av att erbjuda någon elev en mer ostörd arbetsplats om läraren ser att eleven behöver det. Det kan också handla om mer handfast stöd som exempelvis att starta datorn åt eleven. Någon lärare arbetar också med att ge elever enskilda anpassade uppgifter på post-it-lappar som gör att eleverna lättare förstår och kommer igång med sitt arbete.

Granskningen visar vidare att lärarna på ett tydligt sätt förklarar syftet med olika arbetsmoment för eleverna. Lärarna knyter an syftet med momenten till målen i läroplanen, centralt innehåll och kunskapskraven. Lärarna har flera olika strategier för att kontinuerligt förmedla syftet till eleverna, dels muntligt under lektionerna men även skriftligt. Exempelvis har lärare inför arbetsplatsförlagt lärande, sammanfattat centralt innehåll skriftligt och sedan använt detta som underlag i trepartssamtalen. Lärare lyfter i intervju att elever efterfrågar syfte och att eleverna behöver förstå varför de ska jobba med något. Ett exempel som lyfts för att få eleverna att förstå syftet är användandet av cirkelmodellen som förklaringsmodell.

Av granskningen framkommer vidare att det finns en strukturerad undervisning där lärare arbetar utifrån en checklista för lektioner och att vissa arbetslag har skapat egna anpassade lektionsstrukturer för sina elevgrupper. Vid de observerade lektionerna syns ett logiskt flöde mellan genomgångar och uppgifter. Dock saknas det ett sammanfattande avslut i flera av de observerade lektionerna. I detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att rektorn ser över lektionsstrukturen främst gällande avslut på

lektioner. Ett sammanfattande avslut som återknyter till syftet med lektionen kan till exempel bidra till att innehållet uppfattas som meningsfullt och att eleverna lättare får syn på sitt eget lärande. Ett sammanfattande avslut på lektionen kan också ge läraren viktig information inför den fortsatta planeringen av undervisningen samt vad eleverna uppfattade och tog till sig av undervisningen.

Undervisningen stimulerar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna arbetar medvetet och aktivt med att stärka elevernas motivation till skolarbete och lärande. Av granskningen framkommer att lärarna mår mycket om relationen till eleverna och att genom en god relation till eleverna motivera eleverna och höja deras självförtroende genom att de blir sedda. I intervjuer lyfter lärarna vikten av att ha en god relation till eleverna för att få med sig eleverna även i ämnen som kanske inte attraherar eleverna till en början. Lärarna har även andra strategier för att motivera eleverna genom att till exempel ge eleverna positiv feedback eller att bryta ner uppgifter till korta mindre uppgifter så att eleven får visa att den kan. Lärarna trycker även på vikten av bildning till eleverna och kopplar det till varför de behöver kunskap. Lärarna försöker hitta samarbetspunkter och hitta ett sammanhang för eleverna. Lärare visar också på en förståelse för att de som personer påverkar om något uppfattas som roligt eller intressant av eleverna, genom att lärarna själva visar att de tycker att det är roligt. Vidare framgår att lärarna har förväntningar på att eleverna ska klara kurserna och komma ut i arbetslivet.

Granskningen visar vidare att undervisningens innehåll och arbetssätt anpassas till elevgruppen men att undervisningen i vissa kurser inte alltid utmanar de elever som har kommit längre. Av granskningen framkommer att mycket fokus läggs på de elever som behöver stöd. Eleverna får stöd både under lektionstillfällen av lärarna men även utanför lektionstider i den så kallade studion där speciallärare stöttar elever. Eleverna kan också kontakta läraren i en digital kommunikationskanal om de har frågor eller funderingar över något. Som ett led i att ge eleverna stöd för att de ska klarar målen har rektorn bland annat infört ett två-lärarsystem på yrkesprogram och riktat mer tid mot de ämnen där eleverna inte når målen. Skolan arbetar även systematiskt med att ge elever stöd under arbetsplatsförlagt lärande genom att medvetet välja ut handledare som kan ge stöd till de elever som behöver och läraren har daglig kontakt med den handledaren. Även om det finns flera goda exempel på hur elever får stöd för att nå målen så visar granskningen att eleverna inte i samma utsträckning utmanas för att nå längre. Det framgår visserligen av granskningen att flera lärare utmanar elever som snabbt blir klara med nya uppgifter eller att lärare anpassar uppgifter till de elever som klarar en högre nivå. Men det framgår även att elever som snabbt blir klara i vissa kurser istället får vänta in de andra, sluta tidigare eller blir lediga. Av intervju med rektorn framgår att detta är något som rektorn tar på allvar och är medveten och att hon behöver prata med berörda lärare, vilket Skolinspektionen förutsätter att rektorn gör. Skolinspekt-

ionen vill i detta sammanhang lyfta vikten av att elever som har kommit längre i sin kunskapsutveckling utmanas vidare främst genom att lärare erbjuder en större variation av uppgifter att välja mellan, att extra uppgifter som erbjuds elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande.

Undervisningen genomförs så att eleverna görs delaktiga i undervisningen och sitt eget lärande

Granskningen visar att lärarna har goda och varierande metoder för att utvärdera och planera undervisningen tillsammans med eleverna. Av granskningen framgår att lärarna tar in elevernas tankar kring undervisningen bland annat genom att eleverna får utvärdera lektionen genom enkäter och lämna synpunkter på mentorstiden eller på elevrådet. Eleverna lämnar även löpande synpunkter direkt till lärare så att eleverna inte bara lämnar synpunkter i slutet av en kurs. Vidare framkommer även att lärare anpassar undervisningen utifrån utvärderingar från elever. Eleverna är även kontinuerligt med och planerar undervisningen tillsammans med lärarna genom att de exempelvis kan påverka i vilken ordning de ska arbeta med det centrala innehållet och hur de ska arbeta, om de ska arbeta i grupp eller enskilt. Eleverna kan även påverka hur de ska få redovisa sina kunskaper.

Granskningen visar vidare att elever ges strategier för att lära och möjligheter till reflektion över sitt lärande, vilket möjliggör för eleverna att ta ansvar över sitt eget lärande. Av granskningen framgår att lärarna ger kontinuerlig framsyftande feedback på elevernas arbete, antingen muntligt direkt under lektionen eller skriftligt i samband med att de exempelvis rättar prov. Lärare på introduktionsprogrammen arbetar utifrån en bok som handlar om studiestrategier på gymnasiet. Det framgår även av lektionsobservationer att undervisningen innehåller övningar och frågor där eleverna ges möjlighet att reflektera utan ett givet svar. En lärare uttrycker bland annat till eleverna att det är själva diskussionen som är intressant, inte att hitta rätt eller fel svar. Det framgår även att elever kan få stöd i studion av speciallärare kring strategier för det egna lärandet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionens bedömning

Utbildningen präglas i hög utsträckning av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola och att skolan har ett samlat arbete för att skapa studiero.

Motivering

Det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola

Granskningen visar att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Av granskningen framgår att elevernas upplevda trygghet på skolan följs upp bland annat genom enkäter och samtal i exempelvis mentorsgrupper och elevråd. Utifrån vad som framkommer i analyser av uppföljningen vidtas anpassade åtgärder. Exempel på åtgärder är att rektorn har beslutat om att personalen ska vara synliga i gemensamma utrymmen samt har arrangerat utbildningar för elever kring svensk lag i samband med nätanvändning där eleverna har fått resonera om ansvarsfullt agerande på nätet. Skolans goda trygghetsarbete avspeglas också i intervjuer med elever där det framkommer att eleverna upplever skolan som mycket trygg. De beskriver att lärare på skolan säger till om eleverna exempelvis skojbråkar eller om det uppstår konflikter så reder alltid mentorn ut det med de inblandade eleverna. Eleverna lyfter även åtgärder i schemalaggningen som skolan genomfört. Schemalaggningen gör att eleverna inte krokar i korridorerna och att de har färre håltimmar, vilket har lett till en större trygghet på skolan. Av granskningen framkommer att skolan även har ett gott främjande trygghetsarbete med bland annat friluftsdagar med kick-off som lärare lyfter som viktigt för tryggheten.

Av granskningen fram kommer vidare att det på skolan finns ett gemensamt förhållningssätt för att skapa trygghet. Personalen har en mycket hög medvetenhet kring vikten av goda relationer till eleverna och dess betydelse i trygghetsarbetet. Personal beskriver i intervjuer flera olika strategier som de har för att skapa goda relationer till eleverna, bland annat genom att äta frukost eller fika tillsammans med eleverna. Lärare beskriver även vikten av att vara tydlig i vad som är okej eller inte samtidigt som det är viktigt att lyssna på eleverna. Lärare utbyter också erfarenheter kring hur olika elever fungerar och det gör att lärare inte står ensamma i arbetet. Det framgår även av granskningen att personalen vet hur de ska hantera kränkningar som uppstår.

Skolan arbetar samlat för att skapa studiero

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av granskningen framkommer att studieron på skolan är mycket god och att

elever kan ägna sig åt de uppgifter de har fått av läraren utan att bli störda. Även här framkommer det att lärares goda relation till eleverna har betydelse för studieron där lärare både är tydliga med vad som gäller och samtidigt inlyssnande på elevers önskemål. Tillsammans med eleverna skapar lärarna överenskommelser för vad som ska gälla i klassrummet. Lärarna vidtar vid behov ändamålsenliga åtgärder för att upprätthålla en god studiero och är tydliga mot eleverna att de ska använda sin lektionstid på bästa sätt. Om det i uppföljningar av studieron framkommer att det finns störningar stöttar rektorn lärarna i det arbetet. Rektorn har bland annat beslutat om och förtydligat reglerna kring användandet av mobiltelefoner på skolan efter att det framkommit att det uppstod diskussioner kring det vilket störde studieron.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i hög utsträckning.

Sammanfattande motivering

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen. Rektorn följer även upp och granskar lärarnas betygssättning för att identifiera eventuella behov av åtgärder för att öka likvärdigheten i bedömningarna.

Motivering

Rektorn analyserar skillnader i betygssättningen i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och betygssättning

Granskningen visar att rektorn analyserar skillnader i betygssättningen i syfte att skapa likvärdighet i betygssättningen. Av granskningen framkommer att rektorn följer upp betygen och ser hur variationen och spridningen av betygen ser ut mellan kurser, ämnen, kön och över tid, och kan på så vis upptäcka skillnader. I det som kallas individuellt systematiskt kvalitetsarbete analyserar varje lärare sina satta betyg. Rektorn tar sedan del av analysen och återkopplar både individuellt till läraren men också till arbetslag och ämneslag. I det individuella systematiska kvalitetsarbetet kan rektorn bland annat se

vilka underlag lärare använder för bedömning eller att lärare kan förklara skillnader mellan resultat från nationella prov och betyg. Vidare framgår av granskningen att rektorn har förklaringar till vad som ligger bakom skolans höga måluppfyllelse i vissa ämnen. Förklaringar till att fler elever når målen i högre uträkning i dessa ämnen är bland annat att ämneslagen stöttar varandra och har hög ämneskunskap samt skolans införande av studion.

Rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna goda förutsättningar att föra samtal kring bedömning i syfte att verka för en likvärdig betygssättning. Av granskningen framgår att rektorn har organiserat och avsatt tid för att lärare ska ha möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg. Sambedomning sker dels mellan lärare på skolan i ämnes- och arbetslag men också med lärare från högstadiet. Vissa ämneslag har också ett utbyte med lärare från andra gymnasieskolor. Bland annat sambedomas texter på nationella prov. Vidare framgår av granskningen att lärare även kan få stöd i bedömningsfrågor från förstelärare och elevhälsan. Obehöriga lärare får stöd vid betygssättning av en behörig lärare och obehöriga yrkeslärare som sätter betyg har också stöd av ämneslärare. Av granskningen framkommer vidare att det på skolan finns utarbetade avstämningar mellan lärare och handledare på arbetsplatsförlagt lärande där de stämmer av elevernas kunskaper utifrån matriser. Rektorn säkerställer att de underlag som lärare använder i sin bedömning och betygssättning av elever inte försvinner, vid exempelvis lärarbyten, genom att alla lärare utöver muntlig överföring även för in underlag i ett digitalt system. För att höja lärarnas bedömarkompetens och för att öka likvärdigheten vid bedömning och betygssättning har rektorn genomfört utbildningsinsatser som har bidragit till en större samsyn. Bland annat har lärare arbetat med Skolverkets bedömningsmaterial. Det framkommer av granskningen att även om elever får återkoppling på uppgifter och de får veta hur de ligger till så är ändå betygsriterierna otydliga för flera elever. De har svårt att förstå dem och i detta sammanhang vill Skolinspektionen lyfta vikten av att lärare på ett konkret sätt ger exempel på hur betygsriterier kan tolkas så eleverna får en ökad förståelse för betygssättningen.

På Skolinspektionens vägnar

Eva Lindgren
Beslutsfattare

Sofia Granberg
Föredragande

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Emma Nordström medverkat.

Bilaga 1: Underlag

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal kriterier, dessa kriterier beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Högbergsskolan är ett gymnasium med tolv nationella program och tre introduktionsprogram. Huvudman för skolan är Tierps kommun. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök 520 elever. Lektionsobservationer och intervjuer genomfördes på både yrkesförberedande och högskoleförberedande program, dock inte på skolans samtliga program.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 13-14 september 2022. Digital intervju genomfördes 15 september 2022. Besöket och intervjuerna genomfördes av Sofia Granberg och Emma Nordström.